

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ В ФАРМАЦІЇ

QUALITY MANAGEMENT
IN PHARMACY

XIII НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

17/05/2019
ХАРКІВ

КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Національного фармацевтичного університету
Україна, 61168, м. Харків, вул. Валентинівська, 4, каб. №2.
Тел.: 68-56-71, 097 330-33-22
<http://quality.nuph.edu.ua>
quality@nuph.edu.ua quality_kharkov@ukr.net

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ
ХІІІ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНА-
РОДНОЮ УЧАСТЮ
"УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ В ФАРМАЦІЇ"

м. Харків,
17 травня 2018 р.

УДК 615.1

Редакційна колегія:

Головний редактор: проф. Лебединець В. О.

Заступник головного редактора: доц. Губін Ю. І.

Відповідальний секретар: Спиридонова Н. В.

Члени редакційної колегії: проф. Підпружников Ю. В., проф. Гризодуб О. І., проф. Крутських Т. В., доц. Ромелашвілі О. С., доц. Зборовська Т. В., доц. Ткаченко О. В., доц. Казакова В. С.

Управління якістю в фармації : матеріали XIII наук.-практ. конф., м. Харків, 17 трав. 2019 р. – Х. : НФаУ, 2019. – 284 с.

ISSN 2524-020X

Збірник містить матеріали XIII Науково-практичної конференції з міжнародною участю "Управління якістю в фармації". У матеріалах узагальнено результати досліджень з наряду теоретичних та практичних аспектів управління, забезпечення і контролю якості у фармацевтичному секторі галузі охорони здоров'я, які виконувались у закладах вищої освіти, в організаціях з виробництва і дистрибуції лікарських засобів, аптечних закладах, лабораторіях, дослідних центрах та інших організаціях фармацевтичного профілю. Представлені результати досліджень з валідації процесів виробництва і аналітичних методик, кваліфікації технологічного обладнання та допоміжних систем на фармацевтичних підприємствах; стандартизації готових лікарських засобів та активних фармацевтичних інгредієнтів; підготовки кадрів для фармацевтичної сфери з питань управління якістю; організації внутрішніх аудитів (самоінспекцій); регламентації діяльності уповноважених осіб з якості; управління ризиками для якості лікарських засобів; проектування, впровадження й розвитку систем управління якістю; екологічних аспектів тощо.

Для широкого кола науковців і працівників практичної сфери.

Матеріали подаються мовою оригіналу.

За достовірність фактів, статистичних та інших даних, а також за структуру і стиль викладення інформації, точність формулювань, твердження щодо здобутих результатів і висновки несуть відповідальність автори матеріалів.

Упорядники: В. О. Лебединець, Ю. І. Губін

*Конференція зареєстрована
Державною науковою установою
"Український інститут науково-технічної експертизи та інформації" (УкрІНТЕІ)
Міністерства освіти і науки України
(посвідчення № 268 від 09 серпня 2018 р.)*

УДК 615.1
© НФаУ, 2019

ДОСЛІДЖЕННЯ НАПРЯМІВ СОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ АПТЕЧНИХ МЕРЕЖ

Ткаченко Н. О., Демченко В. О.

Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя

Світова спільнота визначила соціальну відповідальність (СВ) найбільш впливовим важелем на шляху впровадження сталого розвитку та забезпечила її правове оформлення через міжнародні стандарти ISO 26000, ISO 14000, IC CSR-08260008000, ISO 900:2000, Глобальний договір ООН тощо. Відповідно до зазначених стандартів підзвітність та прозорість є в переліку основних принципів СВ. Тобто фармацевтична організація (ФО) повинна діяти прозоро в своїх рішеннях і діяльності, які впливають на інших: розкривати в зрозумілій, збалансованій і правдивій формі інформацію про політику, рішення та діяльність, за які вона несе відповідальність, включаючи їх фактичний і можливий вплив на суспільство і довкілля. Ця інформація має бути доступною і зрозумілою для всіх зацікавлених сторін. ФО повинна надавати її на своєму офіційному сайті або висвітлювати в засобах масової інформації (ЗМІ).

Метою нашого дослідження було визначення стану та напрямів соціальної активності найбільшими аптечними мережами України. Дослідження відбувалося у декілька етапів на основі контент і вебметричного аналізу. Об'єктом моніторингу були офіційні веб-сайти топ-10 мережевих аптек [Інфраструктура аптечного ритейла: на порозі изменений [Електронний ресурс] // Щотижневик Аптека. – 2019. – №4. – Режим доступу : <https://www.apteka.ua/article/4879424>] та найбільш читабельні фармацевтичними фахівцями спеціалізовані періодичні видання (Щотижневик Аптека, Фармацевт Практик, Містер Блістер) щодо наявності інформації про соціальну активність, СВ і соціальні інвестиції.

При вивченні ЗМІ встановлено, що найчастіше зустрічалася інформація про виробників ЛЗ. Менше інформації було надано про аптеки і аптечні мережі. Найменше інформації у ЗМІ представлено про соціальну активність ФО-дистриб'юторів.

Із переліку топ-10 мережевих аптек у ЗМІ за останні 5 років зустрічається інформація щодо лише двох ФО – аптечних мереж «Бажаємо здоров'я» (Сіріус-95) та «9-1-1» (Гамма 55). Характер інформації: якість фармацевтичної допомоги та послуг, участь в урядовій програмі «Доступні ліки», співпраця зі страховими компаніями, політика ФО щодо ефективного кадрового менеджменту, підбір висококваліфікованого персоналу, наставництво молоді, співпраця зі студентством, тренінги власного персоналу. Однак у періодичних виданнях висвітлюється діяльність інших аптечних підприємств, що намагаються конкурувати з мега аптечними мережами і практично «виживають» у нерівній конкуренції. Саме такі невеликі регіональні чи місцеві аптечні мережі несуть весь тягар соціального навантаження.

На другому етапі досліджень звернулися до офіційних сайтів топ-10 мережевих аптек.

За даними веб-аналізу, маємо лише три ФО (Аптека доброго дня, аптеки Мед-Сервіс, аптеки 3І), які проголошують місію і цінності своєї підприємницької діяльності. Тільки дві аптечні мережі («Аптека доброго дня», «9-1-1») оприлюднює інформацію про участь в урядовій програмі «Доступні ліки». Про свою СВ по відношенню до власного персоналу говорить ФО «Мед-Сервіс». На сайтах усіх інших аптечних мереж розташована лише маркетингова інформація: асортимент, ціни, акції тощо. Зазначимо, що великі аптечні мережі «Здорова родина» і аптеки ТОВ «Фарма-холдинг» власних сайтів не мають. Адреси їхніх аптек та інформація по асортименту ЛЗ і ціни на них наявна у інформаційно-пошукових системах (наприклад <https://tabletki.ua>). Отже, проведений аналіз показав, що для багатьох ФО роздрібного сегменту фармацевтичного ринку характерна асоціально-відповідальна поведінка. Соціальна активність не носить системний характер, адже великий аптечний бізнес не усвідомлює, в повній мірі, своєї ролі у суспільстві.